

Den globale situation,
kampen mod imperialismen
og det nationale spørgsmål

Grundskoling
9. april 2026

Hvad jeg vil sige noget om

- Hvad imperialismen er for noget
- Det nationale spørgsmål
- Kort om kontroversielle Kina
- Lille Danmark ...

.... og så kommer Joan ...

Teorier om og analyser af imperialismen

Lenin – og på hans skuldre står for eksempel Samir Amin, Vijay Prashad, Cheng Enfu ...

Imperialismeteorien er et redskab til at forstå en kompliceret verden i hurtig udvikling

Teorien udvikles, i takt med at verden udvikles

Med afsæt i teorien forstår vi bedre

- Hvor vi skal hen

- Alliancer og modstandere

Lenins imperialismeteori

KP's udgangspunkt er Lenins imperialismeteori. År 1900. Jernbaner!

Epoken vi lever i og dens karakter.

”Imperialismen er et særegent historisk stadium af kapitalismen. Denne særegenhed er af tredobbelt art: imperialismen er:

1. monopolistisk kapitalisme
2. snyltende eller rådnende kapitalisme
3. døende kapitalisme”

Imperialisme er monopolerne ved magten

“Skulle man fremsætte en så kort definition af imperialismen som muligt, så måtte man sige, at imperialismen er kapitalismens monopolistiske stadium.”

Så:

Imperialisme er ikke en politik – ikke en særlig udenrigspolitik

Imperialismen er et samlet verdenssystem i en særlig epoke af det kapitalistiske udbyttersamfund

Kapitalismen er i den nuværende fase af imperialismen en transnational monopolkapitalisme.

Vi lever i et imperialistisk verdenssystem, der er kendetegnet ved uhyre transnationale selskabers dominans af verdenshandel, investeringer, produktion, forskning med videre.

De 12 rigeste milliardærer i verden har nu samlet en større formue end den fattigste halvdel af verdens befolkning til sammen.

Når formuerne koncentrerer på stadig færre hænder, gør magt og politisk indflydelse det samme.

MONOPOL

Et monopol er en virksomhed, der har eneret på eller er dominerende i en bestemt branche eller på et bestemt marked.

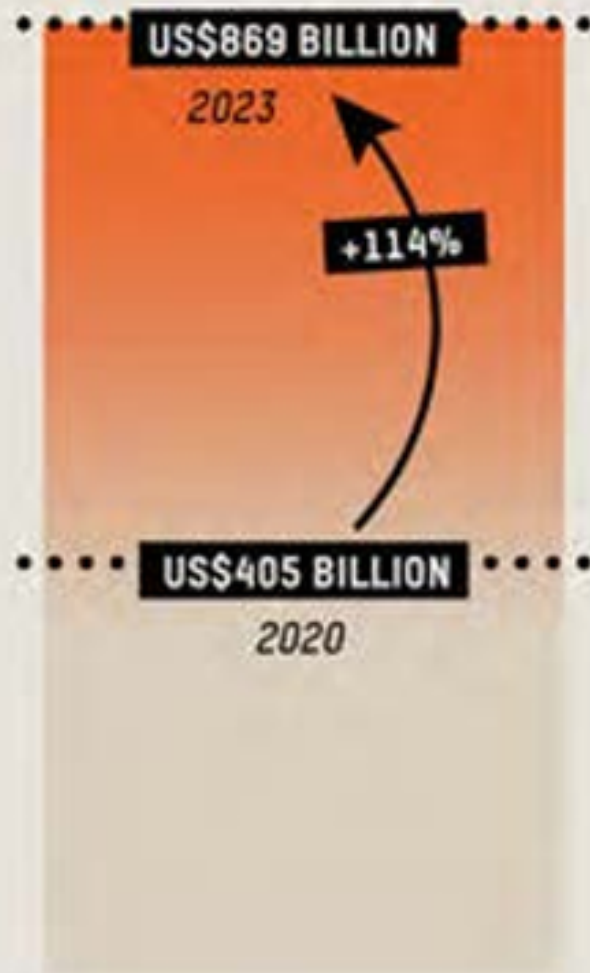
MULTINATIONALT SELSKAB

Et multinationalt selskab er et selskab, der opererer på tværs af landegrænserne.

OLIGOPOL

Et oligopol er et fåtal selskaber, der til sammen har eneret på eller dominerer i en bestemt branche eller på et bestemt marked.

THE WORLD'S **FIVE RICHEST MEN**
HAVE MORE THAN **DOUBLED**
THEIR WEALTH SINCE 2020,
WHILE **FIVE BILLION PEOPLE**
WERE MADE **POORER.**

**IN 2023,
THE GLOBAL
SOUTH
PAID OVER
\$30 MILLION
AN HOUR TO
THE RICHEST 1%
IN THE GLOBAL
NORTH**

De klassiske fem kendetegn

1. En koncentration af produktion og kapital, der har nået et så højt udviklingstrin, at den har skabt monopoler, der spiller en afgørende rolle i det økonomiske liv;
2. Bankkapitalens sammensmeltning med industrikapitalen og skabelse af et finansoligarki på basis af denne »finanskapital«;
3. Kapitaleksporten, til forskel fra vareeksporten, opnår særlig stor betydning;
4. Der opstår internationale monopolistiske kapitalistsammenslutninger, som deler verden mellem sig, og
5. Jordens territoriale opdeling mellem de kapitalistiske stormagter er afsluttet.

Hvad er det nationale spørgsmål?

- Eksistensen af nationer under kapitalismen.
- National selvbestemmelsesret – undertrykte og undertrykkernationer.
- Kampen for national selvstændighed og socialismen. Danmark – EU.
- Arbejderklassens rod fæste i en nation – solidaritet over grænserne.

Nationalfølelse

”**Arbejderklassens nationalfølelse** er en folkelig, ikke-religiøs og ikke-etnisk afgrænset patriotisme. Den bygger på udvikling af størst mulig demokrati og forlanger fuld lighed uanset køn, tro, etnicitet mv. Den vil sikre værdier som klassen selv har tilkæmpet sig og kæmper for. Det drejer sig om kollektiv velfærd, fuld beskæftigelse og opretholdelse af en omfattende og alsidig national produktion. Den bygger på solidaritet mellem arbejdere, hvor den reaktionære nationalisme splitter arbejderklassen efter etniske og religiøse tilhørsforhold og lader kapitalen styre.”

”Kontroversielle Kina”

- Et overgangssamfund – socialisme er en proces ikke en tilstand
- Et alternativt udviklingsprojekt (principprogrammet)
- Befinder sig i den første fase af socialismen - modsætninger
- Ikke et ”imperialistisk land på linje med USA”
- Ikke et klasseløst, kommunistisk samfund
- Den kinesiske revolutions fremtid er ikke afgjort
- En faktor for afspænding, fred og udvikling i verden i dag

Lille Danmark ...

Gammel kolonimagt og slavenation

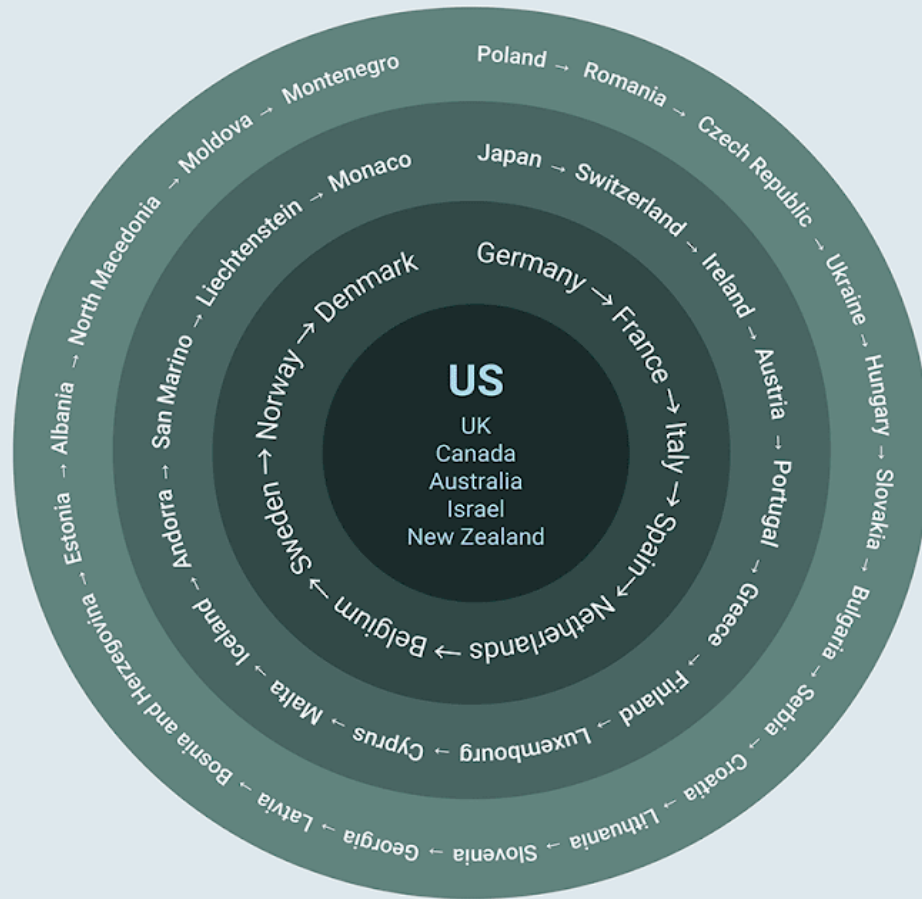
Tæt på kernen i imperialismens verdenssystem

Transatlantismen som styrende i dansk udenrigs- og sikkerhedspolitik

Figure 17

The US-Led Imperialist Camp | 49 countries | 4 rings

The Global North, 2023

An integrated bloc: Military, political, and economic
White Settler States + Europe + Japan

- US-led Anglo-American core (6)
- European core (9)
- Japan + secondary European powers (15)
- European former Eastern Bloc (19)

Source: Global South Insights

Note: Countries within each ring are ordered by declining GDP (as of 2022)

Og nu er det Joan ...